

EDORODE EDIDEM KE EBEPKO, NTAÑ-IDEM ESIE ONYUÑ QSUHQRE

Daniel 4:1-37

QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 421

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ñkpọ emi oto ke ewuhọ mme andikpeme, ikọ emi onyuñ oto ke uyo mme edisana (angel); man mmọ eke edude uwem efiok ete ke Ata Edikoñ edi etubom ke ubọñ ererimbot, onyuñ ada enye ọnọ owo eke enye amade” (Daniel 4:17).

I Ndap Edidem

- 1 Nebuchadnezzar ọdiọñọ nsinsi ubọñ Abasi, Daniel 4:1-3.
- 2 Edidem adaba ndap okut nte esibede akamba eto enim, Daniel 4:4-17; Psalm 37:35, 36.

II Edikabare Ndap Ye Ntọt

- 1 Mme ọfiok-ñkpọ owo Babylon ikekemeke ndikabare ndap edidem, Daniel 4:18, 6, 7; 2:2-13.
- 2 Daniel akabare ndap oro, Daniel 4:19-26; 2:36-45.
- 3 Daniel ọnọ edidem item ete anam ntọt emi ndap oro ọnọde onyuñ ọwọñore ọkpọñ idiok-ñkpọ esie, Daniel 4:27; Isaiah 58:1; Jeremiah 26:3; Ezekiel 3:18; Matthew 27:19; Mme Hebrew 12:25.

III Nte Ndap Okosude

- 1 Ke ntañ-idem ye edisin mbọm Abasi ama okosuk aka iso ntem tutu ọfiọñ 12 ebe, ema edorode Nebuchadnezzar ke ebekpo, Daniel 4:28-32; 5:20; 2 Chronicles 26:16; 32:25; Isaiah 14:12-15.
- 2 Ke ema ekebin esio ke ebekpo esie, edidem oduñ ke ikọt nte unam, Daniel 4:33; 5:21; Psalm 32:9.
- 3 Ke isua itiaba ema ekebe Nebuchadnezzar akabare etiene Abasi, ifiok esie ọtọñọ ntak oduk enye ke idem, Daniel 4:34; Utom Mme Apostle 8:22.
- 4 Ema etọñọ ntak eyak ebekpo enọ Nebuchadnezzar ke enye ama okonyime ete ke Abasi akara ke Heaven ye isọñ, Daniel 4:35, 36, 17, 25, 32.
- 5 Edidem Nebuchadnezzar etiñ ikọ-ntiense esie onyuñ ọnọ ntọt ke abaña ñkohore-idem, Daniel 4:37, 1-3; Mme Ñke 16:18; 29:23; 1 John 2:16; Eriyarare 3:17.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ke ukpep-ñkpọ emi ekebede, ima ikpep ñkpọ ke Daniel ibuoť iba inyuñ ikut ite ke Abasi ama ayarade ọnọ Nebuchadnezzar ebe ke ndap ete ke enye ekedi ibuoť o-gold mbiet oro, emi akadade ọnọ mme ebekpo ubọñ ererimbot. Abasi enyọñ ọkọnọ enye ebekpo Babylon ye ofuri uko, odudu ye ubọñ ebekpo oro, onyuñ okot enye edidem ke otu ndidem. Nso oruk owo emi mikakabakere esit odu emi Abasi ọdiọñde, emenerede idaha, onyuñ oforide, emi mididaha kpukpru ukpono oro inọ idem esie onyuñ efre ete ke edi Abasi ọnọ mme ñkpọ emi? Nebuchadnezzar akana nte ekpep onyuñ ọdiọñọ ete “Ata Edikoñ akara ke ubọñ ererimbot.”

Ntọt Emi Anditiñ Ntiñ-nnim Ikọ Ọkọnọde Edidem

Nebuchadnezzar ama okut unen ke kpukpru ekọñ ye ukara esie. Enye ama enehere akan kpukpru mme asua esie ọsuhọre onim, kpukpru ñkpọ odobo obono, uforo odu ke obio ukara esie. Enye ama ekeme ndinam Babylon edi kiet ke otu mme utibe-ñkpọ ererimbot. Kpukpru ñkpọ emi enye akadade ubok esie otuk ema efọn. Baba ñkpọ kiet eke enye okpoyomde nte owo, me se akpadade adian ke ubọñ esie nte akamba edidem ikọsuhọke eke enye mikenyeneneke. Nte enye okosuk odude ntem ke nduok-odudu ke ufok esie, onyuñ oforode ke ebekpo esie, enye adaba ndap. Edidem ama eti ofuri onyuñ etiñ abaña kpukpru se ikodude ke ndap emi enehere etiñ ańwańa ke ibuoť ukpep-ñkpọ emi. Edi edidem ikọfiokke se ndap emi ọwọrọde. Akana ata ińwań-ińwań ke ndap oro ete enehere enọ edidem item

ndibiñño ñkohore-idem ye editoro idem, ñko ke Abasi eyesosop osuhore kpukpru mmọ oro etorode idem ke se mmọ ekemedede ndinam me se mmọ enyenede, onim. Idighe se ekpetiñde ebaña, ndap emi ye se ikọdọñde ke esit ema etimere edidem eti-eti.

Ke mme ofiok-ñkpọ owo Babylon mikekemeke ndikabare ndap oro, Daniel edida edidem ke iso. Edidem etiñ utibe ikọ-ntiense abaña mbuotidem Daniel, anditiñ ntiñ-nnim ikọ eke Abasi, onyũ etiñ ndap esie ọnọ enye. Ke ofuri ini ñkanika kiet, Daniel iketiñke ikọ ke iso edidem. Ekikere ama otimere Daniel, ndusuk ekeme ndidi ntak emi ukabare ndap enye emi ekenyenede akamba ukpuhore ye ndap eke akpa. Ndida ke iso edidem ererimbot ntiñ ndudue esie ama enehere ọkpọñ ndidọhọ ete ke enye edi akamba edidem, ibuoť o-gold emi akadade ọnọ ibuoť ebekpo ofuri ererimbot. Ke edidem ama eketiñ ikọ nsọñ-odem, Daniel ama etiñ ete ke eto oro ọkọkọride onyũ akabarede ọsọñ ada edi edidem, “emi idaha esie osimde ikpa-enyọñ, ndise esie onyũ osimde utit ofuri ererimbot.” Nte ndap oro eketiñde, akana nte ebin enye esio ke otu mme owo onyũ oduñ ke ikọť ye mme unam ata mbiet nte enań, mbara onyũ ọduọ enye ke idem tutu isua itiaba ebe. Edi Daniel, nte owo akpanikọ ke Abasi, ikekereke ibaña uwem esie, ọnọ edidem item ete ada eti-ido okibi mme idiok-ido esie efep anam edinen-ido, onyũ atua mme ubuene mbom. Nso ukpuhore mbuk ọkpọkọwọrọ ada ke abaña ndap emi, edieke edidem Nebuchadnezzar akpakanamde ntọť oro!

Ndudue Edidem

Nnyin ikpekere ite ke utọ edibak nnọ akamba ntọť ye item eke etiede ntre ikpeketreke ndiñwum nti mfri, edi baba kiet idiokke inyũ ibiañake ikan usuhore itie uduot owo. Edi akpanikọ nte ke Nebuchadnezzar ama oyom ndida item emi ekenode enye nnam ufon. Enye ama otim enyene oyohọ mbuotidem ke mbufiok ye nda-usuñ anditiñ ntiñ-nnim ikọ. Enye ama enyene ntak ndinim ke akpanikọ nte ke kpukpru se eketiñde ke iso imọ ekedi ata akpan etop emi okotode Abasi, midighe ama esine ke esit edidem emi ndida mfefere-mfefere utọ ediyarade idem emi otode Abasi emi enye ama okokut mme idiñño ye mme utibe-ñkpọ Esie. Edi ọkpọsọñ ñkpọ ọnọ mbon inyene ye mme enyene odudu ke ufot ubon ye mme nnem-inua mmọ ndikut akpanikọ ye mbuotidem ke kpukpru se mmọ efiokde enyũ ekerede ete edi utom mmimọ ke abaña se ifonde inyũ inende. Andinyaña ye mbet Esie ema etiñ ete ke edi ata ọkpọsọñ ñkpọ ọnọ utọ mbon oro ndiduk ke obio-ubon Heaven, Nebuchadnezzar ekedi kiet ke otu mmọ emi. Ewe owo emi mibohọ erinyaña eke anamde utom ke usiak-ifia emi eyakde utọ odudu ye ubon oro enọ enye emi midiwonokere ibuoť esie ofuri-ofuri onyũ emenere idem esie ọdọk akan mme ntanta-ọfiñ?

Ekeme ndidi edidem ama etie ekere abaña ke anyan ini se ekekabarede enọ enye ke ndap emi, oro anam enye otim asaña ke esisit ini. Ke isua kiet ama ekebe enye akasaña ke mme edikoñ ebekpo esie, ye oyohọ uyai esie, emi ebanade ye mme itie utop ikañ ye mme edikoñ-ufok. Ke ñkan-ñkuk ye idak ison ebiet eke enye adade, akwa obio ama odu ye nti efak ye nnyan ibibene emi enyenede ikpọ inua otop ikie. Nte Nebuchadnezzar okosuk asañade ese mme ikpọ ñkpọ emi enye anamde, ke ñkohore-idem abat mmọ ọno idem esie, ye ukeme esie, edi osio Enye emi edide Andinọ ke nsinsi efep, emi ke esiode Enye efep enye ikpofonke ikan nsuhore-ñkan ebeñe-ebeñe. Enye ama ese onyũ ama, edi efre abaña ndap oro ndien ọdohọ ete, “Nte idighe emi edi akamba Babylon emi ndade akwa odudu mi mbom nnim ke ufok ubon mi ye ke eke uyai ubon mi?”

Enye ama okop nte “Andikpeme” ke Heaven etiñde, Daniel ñko onyũ ọtoñ ntak etiñ, ete ke ana nte enye ye kpukpru owo, efiok ete ke Ata Edikoñ akara ke ubon ererimbot onyũ ada enye ọnọ owo ekededi eke enye amade, edi ke ini oro enye osuk akade iso nditiñ mbaña se enye ekemedede ndinam, enye efre abaña se eketiñde enọ enye, abat kpukpru ñkpọ oro ọnọ idem esie. Ke ntre ke enye ayak ukpọñ ye ikọ esie esin ke ata ọkpọsọñ mmenere idem, emi eketiede nte idiok emi okosuk eyeyire enye, utọ idiok oro eyirede kpukpru ikpọ owo emi enamde ñkpọ ekut unen, eke esie ama ọdiok okosim akpatre adaña nte enye osuk asañade ke ebekpo ubon esie ke enyọñ edikoñ-ufok emi ebopde esin itie utop ikañ.

Ufen Emi Okosimde Edidem

Ema etua edidem mbom ke ofion duop eba, ata anyan ini emi ekemde enye nditie nkere nkabare esit nkpom ntañ-idem ye ikpikpu ubon esie. Ufen ama edi usop-usop ke ini Abasi ama ekekem ke adaña emi edidem osuk etinde ikọ emi ke inua, uyo okoto ke Heaven odohọ ete, “ubon amadaha okpon fi.” Se edidem okokutde ke ndap ye se anditiñ ntiñ-nnim ikọ akpanikọ akakabarede onọ enye ke akpatre ama qworọ osu. Ekere ete ke mbiet idat akanam edidem emi okobode enye ifiok owo ndien enye ekere ke idem esie ete ke imọ idi unam. Emi ekeme ndidi akpanikọ koro ke isede se enye eketinde ayarade, enye ama odohọ ete, “ndien ibuo mi oton ntak ofon.” Nnyin ikemeke ndikere nte ke se ikotibede inọ enye ekedi nkpọ emi esitibede nre onọ owo, koro Abasi okodon emi nnen-nnen onọ enye oto ke ntak idiok-nkpọ ye mmenere-idem esie. Enye ama ooro akamba ifiok esie ke idiok usuñ, ndien Abasi ama osuhore akamba ifiok oro esin ke mbiet eke ayara enañ emi atade mbiet, enye anana unwam onyũ osuhore okosim idaha emi etiede nte akananam enye idighe owo. Mbuk emi etiñ ayarade owut enyene-ndik nkpọ-ntibe emi akananam misimke owo, man eketiñ ebaña ndisim utọ akwa edidem nte Nebuchadnezzar. Ke akpanikọ, edi nkpọ-ndik ndiduo nduk ke ubok Akwa Abasi.

Idem Qson Edidem, Enye Onyũ Qton Ntak Ada Itie Esie.

Ini itiaba emi qworode isua itiaba, ema ebe ndien edidem okosuk odu ke idiok itie esie edi, “Ekem ke utit ini oro, emi Nebuchadnezzar mmenere enyin mi nse enyon.” Edise enyon oro okoto enye emi okokutde ukut eti-eti onyũ ekpede ubok oyom mbom ye unwam oto nkukure ebiet emi mmọ ekemede ndito ndi. Emi ekedi edise emi onode Abasi Heaven ukpono onyũ edi edise emi akasañade ye akam oyom mbom; ekedi edise emi akanamde nkpọ. Edidem odohọ ete, “ndien ibuo mi oton ntak ofon; ndien ami nkọm Ata-Edikon, nnyũ ntoro, nnyũ nkpono enye emi odude uwem ke nsinsi, emi akarade ke nsinsi, emi ubon esie onyũ ebighide ke ofuri emana: ndien ebat kpukpru mme andidun ison ke ikpikpu: enye onyũ anam kpa nte enye amade ke otu mme udim enyon ye ke otu mme andidun ison: ndien baba owo kiet eke edituakde enye ubok, onyũ odohode enye, ete, Afo amanam nso? Iduhe.”

Enye ama qyọ enyene-ndik ubiere-ikpe, edi emi ama anam utom oro ekeyomde anam ke idem esie. Oro ama osuhore ntañ-idem esie. Enye anam enye osim idaha eke enye ke idemesie ofiokde Abasi akpanikọ. Oro onyũ eneñere enye onim ndinam utom ke ofuri odudu esie ndikpono nnyũ ntoro Jehovah. Oro ama osio ke esit esie efep but me ubiat ini ke ediyarade mme idiok-nkpọ esie, ke nnen-nnen ufen emi enye okobode oto ke ntak emi. Enye ama anam enye edi okpono Abasi ke mbuñ-esit onyũ edi edidem emi edide isun-utom Abasi emi akanamde akpanikọ. Enye ama ofiok ete ke andikara odu ke enyon, ndien idaha emi udon esie nte edidem ekedi ndinam kpukpru owo ye idut ye usem emi edunde ke ofuri iso ison efiok oro ke ini mmọ misañake kaña ibe ke utọ ukut oro enye okokutde.

Ke akpanikọ enye ndifiak ndi ndikut itie ubon esie nte anade onọ enye ke ofuri ini iduọ esie oro, ayarade owut ata mfonido ye mbom Abasi. Ekeme ndidi Daniel ye nditọ Hebrew ita eken emi ekekamade mme ikpọ itie ke ukara, ke Abasi akada omum itie edidem onim onọ enye. Mmọ ema efiok ete ke ukut emi eyenyene adaña, ndien ke edidem eyekop nsomidem. Ndien nko edidem ama enyene ikọ-ntiense nditiñ ete ke mme usen ukut imọ ema ekekure, mme ikpọ owo ye mme mbon ema efiak eyom imọ onyũ eton ntak enam imọ ison ida ke ubon ndien ke akwa ukpono ama onyũ adiana ono imọ.

Ke ini owo amade onyũ onyimedede ntunọ Abasi, oro qworọ ndinyene mfon Abasi.

MME MBUME

- 1 Tiñ ke idem fo ndap oro Nebuchadnezzar akadabade.
- 2 Nso ikọ itoro ke edidem eketiñ abaña ukeme Daniel?
- 3 Nso idi ntak edidem ekenyenede utọ mbuqidem oro ke ukeme Daniel?
- 4 Ke ini Daniel ama akakabare ndap oro okure, nso efen ke enye eketiñ onọ edidem?
- 5 Nso ke ekpekenam emi okpokobionode ndap emi ndisu?

- 6 Edidem okosuk etiñ nso ke inua ke ini Abasi akanamde kpukpru se eketiñde ke ndap oro ọwọro osu?
- 7 Nso utom ke ndap oro ndiwọro nsu, akanam ke idem edidem ke akpatre?